GAZETA KRAKOWSKA

Nro 40.

Z KRAKOWA DNIA 8. CZERWCA 1814 Roku WE SRODĘ.

Z Paryża d. 21 Maia.

Król urządza ciągle ministerium, władze i woysko. J. K. Mość postanowił pomiędzy swoiemi gwardyami utrzymać korpus Mamelukow. Znayduiący się w Paryżu Jozef Hamouy, wnuk Patryarchy Jerozolimskiego, dawniey celny dyrektor w Kairze w Egipcie, a poźniey dowodca szwadronu janczarow, mianowany iest pułkownikiem i dowodcą korpusu Królewskich Mamelukow.

Sądząc o skłonnościach Paryżanow i całey Francyi z przylepianych codziennie kartek i wychodzących z druku pisemek, tedy mniemania tak są podzielone, a strony iedna przeciw drugiey niemal tak roziątrzone iak pod czas rewolucyi. Jakoż nie można żądać, aby tam, gdzie tak wiele krzyżuie się interessow, zwłaszcza w narodzie tak żywego i czynnego ducha, iakim od naydawnieyszych czasow okazuie się narod Francuzki, nagła i niespodziewana przez okoliczności zrządzona odmiana rządu, mogła odrazu wszystkie umysły przeistoczyć, poiednać i uspokoić. Czas dopiero okaże, iaki teraźnieysze poruszenia wezmą skutek. Tymczasem namienimy w krotkości o naypamiętnieyszych nowych politycznych pismach, które uważać można iako teraźnieyszy czas cechuiące.

Nim ieszcze nowa konstytucya senatu na świat wyszła, napisał P. Marignie pod d. 5 Kwietnia w liście do N. Cesarza Rossyyskiego drukowanym, z powodu wydanego pod d. 31 Marca przez tego Monarchę w imieniu zprzymierzonych Mocarstw oświadczenia, w którego trzecim artykule wezwany iest senat do utworzenia tymczasowego rządu i do ułożenia konstytucyi, że dobry ten Monarcha oszukany został od podstępnych ludzi. "Odrzucamy myśl o konstytucyi, zwłaszcza w takim kształcie, w iakim ma nam bydź podana, tak dla świeżey pamięci klęsk i krwi rozlewu, iako też z uczuciow miłości, szacunku i wierności do naszego Króla. W takiem postępowaniu wszystko iest dla niego obrażaiącem, wszystko przeciwnem Monarchii, wszystko przeciwnem nawet konstytucyi, gdy o niey mowa; żądamy tylko starodawney Francuzkiey konstytucyi, takiey pod iaką utworzyła się

Monarchiia Francuzka, zwiększyła, świetniała i przez przeciąg 14 wiekow istnęła; lecz zwolna, iak wszystko dzieie sie w naturze, odmianie podpadła, i t. d. Daley mowi: "Pragniemy wspaniałych uczuciow, które byłyby tłumaczami wysokich myśli, i t. d.

Do przykrych wyrzutow senatowi z powodu uchwaloney nowey konstytucyi, należy oprocz pisma Gregoires (o którym się iuż doniosło) w innym wcale sposobie pismo P. Bergasse, dawnego członka zgromadzenia konstytucyynego. Mowi on: "Konstytucya, którą narzucaia wysokiemu Domowi Francyi, nazwać się słusznie może wymyślonem potworem, i z tego nawet względu iest żadną. Król, zapowiadaiąc swoy przyiazd do Francyi, oświadczył, iż przybywa tylko dla nadania swoiemu ludowi wszystkich dobrodziystw wolney konstytucyi. Królowi więc, który przez swoie światło zasłużył na powszechny szacunek narodu Angielskiego, należy zostawić moc proponowania konstytucyi; będzie ona dziełem rozwagi, nie pośpiechu. Jakże mógł senat poważyć się przepisywać Królowi prawa, który iak dawniey, tak i teraz niczem więcey nie trudnił się, iak tylko własnem interessem i utrzymaniem dóbr swoich, które tyle łez Francuzow kosztowały? i t. d.

Bezimienny autor odpowiedział z wielkim umiarkowaniem na pismo P. Bergasse, broniąc senatu, zachęcaiąc do zgody i zapomnienia przeszłości.

Oprocz powyższych wyszło tu ieszcze wiele pisemek za Burbonami, przeciw Napoleonowi: iedne nazywaią go tyranem, drugie przywłaszczycielem, nakoniec niezgrabny wiersz: *Porownanie Robespiera z Bonapartem.*

Tak tu, iako też w wielu okolicach królestwa wybuchnęły zaburzenia, które uważać należy iako skutek panuiacego w umysłach roziątrzenia. D. 10 i 11 b. m. z rana skupili się na placu Karuzelu robotnicy i żądali zatrudnienia i chleba. Dowiedziano się zaraz o tem, i oddział jazdy był dostatecznem do rozpędzenia krzyczących, z pomiędzy których nayuporczywszych uwięziono. Dla zapobieżenia iednak nadal podobnem zdarzeniom, nakazano ciągnąć daley rozpoczęte od przeszłego rządu roboty około Luwru, domu pocztowego, składu wina, zbożowych magazynow, rynku S. Jermana i t. d.

Pisma tuteysze donoszą, iż d. 3 i 4 b. m. zaszły zaburzenia w Renn, Marsylii i Bordeaux. Lud pobiegł kupami do pałacu Lavignac, gdzie Królewski kommissarz Hrabia Dejean mieszkał, któremu przypisywano przedsięwzięte środki względem wybierania podatkow. Gdy d. 4 potęm nadszedł do Bordeaux Monitor, który zawierał w sobie utrzymanie obmierzłego poboru połączonych opłat, rozgniewany lud pobiegł do poborcy i kontralora tego podatku, wyłamał drzwi, zabrał reiestra, wpakował na woz i publicznie na rynku spalił przy wykrzykach: "żadnego poboru połączonych opłat!„ Podobneż zaburzenia zaszły w Strazburgu.

Król polecił PP. Ferrand, Montesqiou i d'Ambray przerobienie konstytucyi teraznieyszey. Ułożyli iuż oni swoy proiekt i d. 19 podali go Królowi. Monarcha wyznaczył kommissyą z 9 członkow ciała prawodawczego i tyluż z senatu dla roztrząśnienia onego.

W przeciągu lat 21 miała Francya na-

stępuiące konstytucye:

Pierwsza d. 14 Września 1791 trwała rok 10 miesięcy, 27 dni.

Druga d. 10 Sierpnia 1793 trwała 2 lata, 1 miesiąc, 13 dni.

Trzecia d. 23 Września 1795 trwała 4 lata, 2 miesiące, 20 dni.

Czwarta d. 13 Grudnia 1799 trwała 2 lata, 7 miesięcy, 21 dni.

Piąta d. 4 Sierpnia 1802 trwała rok, 9 miesięcy, 14 dni.

Szosta d. 18 Maia 1804 trwała 9 lat, 10 miesięcy, 15 dni.

Siodma d. 1 Kwietnia 1814.

Król w towarzystwie Xżny Angouleme i Xcia Berri był d. 17 pierwszy raz w teatrze opery. Oklaski i radosne okrzyki przy pokazaniu się ich trwały więcey kwadransa, i powtarzane bywały przy każdym wierszu, który miał iakowy stosunek do teraźnieyszego położenia rzeczy.

Monitor ogłosił list dowodcy 8mey woyskowey dywizyi, Jenerała Dumuy, z Marsylii do Ministra woiennego Hrabiego Dupont, w którym donosi mu, iż zwłoki Jenerała Klebera przywiezione z Egiptu, maiące prawo do Panteonu, porzucone zostały nieiako zbrodniarza w zamku If; lecz, nadeszła chwila, godna Ministra do naprawienia niesprawiedliwości, iakiey zwłoki prawdziwego bohatyra wymagaią.

Departament Sekwany i Oasy, idąc za przykładem miasta Paryża rozpisał 1,600,000 fr. pożycki na utrzymanie woysk zprzymierzonych.

Donoszą z Troyes, iż kommissarze zprzymierzonych Mocarstw odebrali rozkaz zaprzestania rozpisywania kontrybucyy.

W Paryżu znayduie się teraz 91 koronowanych i Xiążęcych głów, to iest:

Król Francuzki, Królewicz Monsieur, Xżna Angouleme, Xże Berri, Xże Orleanu, Xże Kondeusz i Xże Burbon;

Cesarz Austryacki;

Cesarz Rossyyski;

Król Pruski; dway iego synowie, Następca tronu i Xże Wilhelm; dway bracia Xiążęta Henryk i Wilhelm; Wnuk Xże Fryderyk; stryy Xże August Ferdynand;

Królewicz Następca Bawarski;

Królewicz Następca Wirtemberski;

Panuiący Xże Sasko-Weymarski;

Panuiący W. Xże Badeński;

Panuiący Xże Meklenburg-Schwerin, z 3 swoiemi bracią;

Panuiący Xże Holsztein-Oldenburg;

Xże Karol Meklenburg-Strelitz;

Xże Sasko-Koburski.

Rachuią, iż codziennie na kuchnią i inne wydatki wychodzi 1,200,000 fr. tak wiele iest cudzoziemcow w Paryżu i tak wiele wydaią.

Dawny ieden sługa Królewicza Monsieur okazał mu swoie zadziwienie, iż tak łaskawie przyiął człowieka, którego polityczne zasady nie są dobre. Królewicz odpowiedział: "Nie mowmy o tem; ia wszystko daruię od 12 Kwietnia."

Xżna Burbon przyiechała tu wczoray z Hiszpanii.

W kościele w Wincennes odprawione zostały d. 16 b. m. exekwiie za duszę Xcia Enghien, który iak wiadomo był z rozkazu Napoleona w Oppenheim pochwycony, do Vincennes przyprowadzony i we 24 godzinach na śmierć osądzony i stracony.

Dotychczas było zwyczaiem, iż gdy

Królowie Francuzcy do Paryża wieżdzali, kazali po ulicach, przez które iechali, pieniądze dla ludu rozrzucać. Zwyczay ten, pod czas którego wiele pieniędzy zaginęło i wiele pociągał za sobą zdrożności, odmienił teraźnieyszy Król na inny. Rozkazał przeznaczone na tę uroczystość pieniądze rozdać na lazarety woyskowe i szpitale ubogich starcow.

Z Londynu d. 16 Maia.

Na posiedzeniu d. 13 niższa izba uchwaliła dla służby morskiey 18,052,0 o f. szt. Przyszłe oszczędzenia w tym wydziale wynoszą 3 mill. — Xciu Marlboroughch wyznaczono niegdyś na wystawienie zamku Blenheim 470,000 f. szt. a Xciu Wellingtonowi tylko 400,000 f. szt.

Xże Paweł Wirtemberski przybył z Francyi do Anglii z Jenerałami Efsen i Oppen.

Pisma Angielskie zawieraią iuż wszystkie warunki pokoiu, a mianowicie względem posiadłości, które Angliia zatrzyma, i które zwraca.

Na końcu tego miesiąca oczekuią tu tylko NN. Cesarza Rossyyskiego i Króla Pruskiego. Oba Monarchowie oświadczyli, iak zapewniaia, iż przewiezą się na zwyczaynym pocztowym statku do Anglii, i proszą, aby im żadnych nieczyniono okazałości.

Na ucztę i bal, które towarzystwo Whit -kawiarni daie, czynią ogromne przygotowania. Stawiaia dwie nowe sale; sala do tańcow będzie 200 stop długa, a 60 szeroka, do iedzenia 230 długa, a 70 szeroka. Ostatnia przyozdobiona będzie chorągwiami wszystkich zprzymierzonych Mocarstw. Zdobyte na Napoleonie zaymą osobne mieysce.

W. Windsor czynią przygotowania na przyięcie do orderu podwiązkowego Króla Francuzkiego, Cesarza Rossyyskiego i Xcia Wellingtona.

Lista cywilna Króla Francuzkiego oznaczona iest w nowey konstytucyi 25 mill. fr. oprocz dobr prywatnych i koronnych. Z tey summy utrzymywać Król musi cywilną i woyskową swoią służbę. Liczba ostatniey iest oznaczoną. Brat Królewski pobierać będzie czwartą, a wnuk 16tą część tey summy. Popis woyskowy iest zniesiony. Prawo wydawania woyny i zawierania pokoiu należy do obu izb prawodawczych za potwierdzeniem Króla.

Hrabia Trautmannsdorf, W. koniuszy Cesarza Austryackiego, kupił od Xcia Rutland sławnego konia Grimalkin dla N. Cesarza Austryackiego za 1700 gwineow, (około 42,000 fr.)

Aktor Talma iest tu z Paryża oczekiwany.

Morowa choroba pokazała się znowu w Gozzo (przy Malcie. Grassuie ona także na nowo w Egipcie, a mianowicie w Damiecie.)

Oto iest osnowa traktatu pokoiu zawartego między Angliią i Daniią dnia 14 Stycznia. 1814.

My niżey podpisani ze strony N. Króla Duńskiego P. Bourke, Szambelan, &c. a ze strony N. Króla W. Brytanii P. Edward Thornton, Poseł przy dworze Sztokolmskim, zgodziliśmy się na następuiące artykuły:

1. Od dnia podpisania nineyszego traktatu będzie pokoy i przyiaźń między N. Królem Duńskim, a N. Królem W. Bryta-

nii, i podanemi ich we wszystkich częściach świata. Od dnia tegoż ustanie między niemi woyna, i zyskane zdobycze na morzu będa zwrocone właścicielom.

2. Jeńcy woienni będą oddani ogółem po zatwierdzeniu traktatu przez obie strony.

3. N. Król W. Brytanii przyrzeka zwrocić Danii wszystkie posiadłości i osady podbite, wyiąwszy wyspę Helgoland, którą dla siebie zupełnie zachowuie.

4. Zwrócenie ich odbędzie się tym trybem, w iaki były oddane roku 1801 N. Królowi Duńskiemu przez Angliią. Wyspa Anholt będzie zwrócona w miesiąc po zatwierdzeniu tego traktatu, ieźli pora czasu dozwoli tego.

5. Ze N. Król W. Brytanii umowił się ze zprzymierzyńcami swoiemi, iż nie zawrze ani pokoiu, ani rozeymu ze wspólnemi ich nieprzyiaciołmi bez wzaiemnego ich zezwolenia, przeto pokoy ninieyszym traktatem podpisany rozciagnie się także i do zprzymierzeńców, iakiemi są Rossyia, Szwecya i Prussy. N. Król Duński przyrzeka za wdaniem się Anglii zaprzestać z niemi nieprzyiacielskich krokow, i zdobycze im powrócić, w czem wymaga wzaiemności.

6. N. Król obowięzuie się należeć czynnie do teraźnieyszey woyny przeciw Francyi, i dać 10,000 ludzi pod bezpośrednie dowodztwo Królewicza Szwedzkiego, a na ich utrzymywanie płacić będzie Angliia rocznie 400,000 funtów szterlingów (16,000,000 złot: Pol:) miesięcznemi ratami. Ale to płacenie ustanie, skoro N. Król W. Brytanii oświadczy, że to woysko nie potrzebne iuż dla powszechney sprawy, albo gdy pokoy powszechny nastąpi.

7. Związki handlowe między obu Mocarstwami będą, iak przed woyną.

8. Nayiaśn. Król Duński obowięzuie się przyłożyć całą siłę do zniesienia handlu Murzynami.

9. Obie strony bez wzaiemnego zezwolenia nie zawrą pokoiu z Francya.

10 Gdy Nayiaś. Król Duński odstąpił Norwegii dla Szwecyi, Nay. Król W. Brytanii przyrzeka wyiednać mu u zprzymierzonych przy powszechnym pokoiu przyzwoitą za to nagrodę.

11. Sekwestr na własności obustronne nieskonfiskowane ieszcze, będzie zniesiony po zatwierdzeniu tego traktatu.

12. Artykułem tym zastrzega się warunek dla N. Króla Duńskiego, iako przyszłego posiadacza Pomeranii taki sam, iaki był umowiony między Angliią i Szwecyą traktatem dnia 3 Marca 1813, względem składu towarow Angielskich w Stralsundzie, od których płacić się tylko będzie 1. za 100 wartości.

13. Wszystkie dawne traktaty, ile im się nie przeciwi ninieyszy, odnawiaią się między obiema stronami.

14. Traktat ten będzie zatwierdzony przez obie strony, a wymiana zatwierdzeń onegoż nastąpi w Kiel za miesiąc, lub prędzey.

Działo się w Kiel d. 14 Stycznia 1814.
Podpisy: A. *Bourke*. — Edw: *Thornton*.

Z Włoch d. 16 Marca.

Powracaiace z Włoch do Francyi pod Ienerałem Grenier woyska Francuzkie, wynosiły 18,000 rozmaitey broni. Przechodziły one przez góry Tende i Argentera, gdzie zawsze 500 ludzi zatrudnionych było naprawieniem drog, dla

przeprawy dział. Wszędzie znalazły dostateczną żywność dla ludzi i karmę dla koni.

Gazety Weneckie opisuią uroczystość wiazdu do tego miasta C. K. Austryackiego cywilnego i woyskowego Gubernatory Jenerała artyleryi, Xcia Reufs-Plauen d. 15 b. m.

Przybyły z Korsyki przez Liworno do Werony podrożny, zapewnia iż w Korsyce tak wielkie panuie za'urzenie że tylko nowy porządek rzeczy wsparty siłą woyskową przywrocić może spokoyność. Angielski okręt przybyły d. 11 Kwietnia do zatoki San Fiorenzo, przywiozł naypierwszą wiadomość o postanowieniach senatu względem odmiany rządu we Francyi. Od tey chwili zawiązała się partya, która utrzymuie, iż i Korsyka musi pod inne przeyśdź berło, a to niemoże bydź innem, iak Angielskiem Xięża i świeccy ludzie wmawiali w lud, iż ta wyspa pod panowaniem Francuzkiem za każdą z Angliią woynę oderzniętą będzie od macierzystego kraiu, rząd zaś Angielski potrafi ią tak przeciw Francyi iako też przeciw barbaryzyńcom dzielnie zasłonić. Naycelnieysi mowcy zapewniali, że religiia i kościoł mniey doznaią przykrości pod rządem Angielskim, niżeli dotąd doznały pod Francuzkim, a przy obszernem handlu angielskim otwiera się dla Korsykanow szczęśliwa przyszłość. Lud znieważył w wielu mieyscach Francuzkich urzędnikow i woyskowych. Naywiększe zaburzenie było w Bastia, Ajaccio i w małych portach; w Corte utrzymana była spokoyność. Wszystko zawisło teraz od krokow Anglii, do którey, iak wiadomo, udała się deputacya z prośbą o przyięcie tey wyspy pod swoie panowanie.

Podług doniesień z Turynu pod d. 10 b. m. odprawione tam zostało uroczyste nabożeństwo na podziękowanie Bogu za powrot Piemontskich kraiow pod berło Wiktora Emanuela Króla Sardyńskiego, na którem znaydował się woyskowy Gubernator Hrabia Bubna z wszystkiemi władzami.

Rząd tymczasowy wezwał pod d. 14 b. m. wszystkich woyskowych Piemontskich, aby przybywali do służby Królewskiey. Król bawił do 14 w Genui, gdzie wszystkie obeyrzał osobliwości.

C. K. Jenerał Eckhard, który miasto Bononiią i powiat w imieniu N. Cesarza d. 8 b. m. obiął w posiadłość, wydał odezwę, w którey oświadczył, iż to obięcie iest tylko tymczasowe, wszyscy zatem urzędnicy odbywać maią swoie obowiązki iak dotąd.

W Wielkim Xięstwie Toskańskim pełnomocny kommissarz Xże Rospigliosi zmnieysza ciągle przez mądre i dobroczynne urządzenia ciężary ludu, zaprowadza dawny porządek rzeczy i przez dobroć i mądrość przygotowywa powrot ukochanego W. Xcia Ferdynanda III. Dotychczasowy Neapolitański Rządca tego kraiu, Xże Rocca Romana, opuścił d. 5 b. m. Florencyą i odiechał do Neapolu.

Wszystkie Neapolitańskie woyska opuściły iuż królestwo Włoskie. D. 11 b. m. ostatni oddział przeszedł przez Forli

i Cesenę do Ankony. Tu zdaie się, iż część ich pozostanie. Podług wydanego pod d. 10 przez Neapolitańskiego Jenerała Carascosa rozkazu dziennego, oba brzegi Metauro stanowić maią tymczasową granicę między kraiami Neapolitańskim i koscielnym. Należące zatem do królestwa Włoskiego departamenta Tronto i Musone, i większa część departamentu Metauro zostawać będą aż do dalszego rozporządzenia pod władzą woysk Króla Neapolitańskiego i zarządzać niemi będzie w imieniu Krola Jenerał Carascosa, który w rozkazie powyższym zaleca mieszkańcom, aby się spokoynie zachowali i dalszego przeznaczenia swoiego oczekiwali.

Król Neapolitański przybył d. 2 b. m. do swey stolicy. Wszystkie władze wyszły przeciw J. K. Mci, a lud kupami się po wszystkich ulicach gromadził i witał Króla.

Gazeta Genueńska zawiera do 8 Maia wiadomości z wyspy Elby. Podług nich był Napoleon zupełnie zdrowy i okazywał się spokoynym i wesołym. Wstaie codziennie o godzinie 4 z rana, i przeieżdża się konno. Towarzyszą mu Jenerał Bertrand i Drouot. Nosi zielony mundur, a u kapelusza białą z czerwonemi paskami i 3 pszczołami kokardę. Orszak iego nadzieżdza zwolna. Wednie pracuie w swoim gabinecie i przyymuie odwiedziny. Chce on dla siebie wystawić pałac, teatr, staynię na 50 koni, i t. d. chce drogi porobić i mowi o innych użytecznych zakładach. Zdaie on się naybardziey lubić z obecnemi tam Angielskiemi officerami rozmawiać; mowi z wielką pochwałą o narodzie Angielskim, i zapewnia, iż mimo nayzacięt szey woyny, którą iako Cesarz Francuzow dla dobra swoiego państwa przeciw Anglii prowadzić musiał, zawsze miał szacunek dla narodu Angielskiego. Mowi z niemi o teraźnieyszych zdarzeniach i o swoim upadku; że go przeżył i nie szukał śmierci, poczytał to, dodaie, za swoią powinność; bo śmierć iego byłaby za nadto iego nieprzyiacioł ucieszyła, a przyiacioł za nadto zmartwiła.

Oyciec S. opuścił d. 7 b. m. Cesenę, oyczyste swoie miasto, udaiąc się przez Ankonę, Loretto i Macerata do Rzymu.

D. 10 przybył do Rzymu Kardynał Rivarola iako delegat Apostolski, obiął on nazaiutrz uroczyście w imieniu *Oyca* S. rządy z rąk Neapolitańskiego Radcy stanu Macedonia, prezesa tymczasowey przez Króla Neapolitańskiego ustanowioney administracyi, i onę rozwiązał. Zaprowadzona na iey mieysce przez Papiezkiego delegata rządowa kongregacya, składa się z Kardynałow S. Severino, Pedicini, Rusconi, Barberi i Cristaldi, Margrabi Ercolani i Kawalerow Giustiniani i Parisani. Wysłanemi oraz z Rzymu zostali iako delegaci Papiezcy; Do Frozinone Kardynał Toriozzi; do Viterbo Kardynał Pacca; do Spoletto Kardynał Gazzoli; do Peruggia Kardynał Nembrini, a do Pesaro Kardynał Pandolfi.

Do portu Civitavechia przybyło d. 8 i 9 b. m. wiele statkow z Korsyki, które przywiozły z tey wyspy znaczną liczbę Xięży, których przeszły rząd, iż niechcieli wykonać nakazaney przysięgi, tam wywieść kazał.

Sławny snycerz w *Rzymie*, Kawaler

Kanowa, trudni się teraz posągiem, który wystawiać będzie Rzymsko-katolicką religiią i unieśmiertelnić ma iego sztukę. W wysokości 25 do 30 Rzymskich palmow, zrobiony będzie całkowitym kosztem artysty z Kararyyskiego marmuru, i postawiony iako pomnik zwycięstwa uciśnionego kościoła, i hołd artysty na Watykanie na przeciwko bronzowego posągu S. Piotra.

Z Madrytu d. 5 Maia.

Podług uchwały stanow d. 14 Kwietnia r. b. dzień 2 Maia (z powodu rzezi d. 2 Maia 1808 w Madrycie) ma bydz na wieczne czasy w całey Monarchii dniem żałoby. Roku bieżącego obchodzono go pierwszy raz i miano mowy na pochwałę poległych bohatyrow Daviz i Valarde.

Dzień 24ty Marca, w którym Król Ferdynand VII. wiechał na ziemię Hiszpańską, ma także bydź uwieczniony pomnikiem nad rzeką Fluvia (pod Figuera) postawionym.

D. 22 Kwietnia postanowiły stany, iż Królowi Ferdynandowi VII. na placu konstytucyynym wystawiony zostanie posąg na koniu z następuiącym napisem: "D. 2 Maia 1808 poprzysiągł narod zwalić Francuzkiego tyrana z tronu; w Kwietniu zobaczył tę przysięgę spełnioną i prawego swoiego Króla Ferdynanda VII. znowu na swoim tronie.„

Gazeta tuteysza zawiera dwa adressy stanow do Króla Ferdynanda VII. przy wieździe do Hiszpanii pod d. 25 i 30 Kwietnia. W obu tych adressach upraszaią stany Króla, aby powrot swoy do stolicy przyśpieszył, i iako tęcza spokoyności i pokoiu pokazał się, a z zapałem od całego narodu przyięta i zaprzysiężona konstytucya będzie naymocnieyszym węzłem między Monarchą i ludem.

Listy z Koruny donoszą, iż Król przyiął konstytucyą i iedzie do Madrytu. Inne doniesienia powątpiewaią o pierwszem, a potwierdzaią drugie. Jenerał Copons towarzyszy J. K. Mci do stolicy z 8 do 10,000 ludzi. Jest to wybor woyska, około którego zgromadzą się wszyscy roialiści. Stany dzielą się na dwie partye; iedna wolności czyli republikancka, ktora ma za sobą większość narodu, a wspieraną iest z strony woyska od Jenerała Lacy, a druga niewolnicza, (tak nazywaią roialistow.)

D. 24 Kwietnia nie znaydował się Król na *Te Deum* z powodu zwalenia Bonapartego w Walencienie, ponieważ miał lekki napad podagry. D. 28 nie był ieszcze dzień wyiazdu iego ztamtąd oznaczony. Angielski poseł wybierał się ztamtąd w podroż do Madrytu.

Zapewniaią, iż d. 14 b. m. wiedzie Król do Madrytu.

Z Hamburga d. 25 Maia.

Mowią, iż woyska Francuzkie d. 25, 27, 29, a ostatnie d. 31 b. m. wyruszą z Hamburga do swego kraiu. Naczelny wodz woyska Polskiego, Hrabia Benningsen, wniydzie uroczyście d. 30 b. m. do Hamburga.

Rada tego miasta rozpocznie d. 27 swoie posiedzenia.

Z Moguncyi d. 20 Maia.

Wczoray przeszła tędy kolumna ciężkiey jazdy z wielu działami za Ren, idąc do Rossyi.

DODATEK
DO Nro 46.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 3 CZERWCA 1814 Roku WE SRODĘ.

Z Magdeburga d. 25 Maia.

D. 23 b. m. odciągnęła ztąd 3cia i ostatnia kolumna dotychczasowey Francuzkiey osady, i ważna ta twierdza została zaraz woyskiem Pruskiem osadzona. Pułkownik Lossau znaydował się na czele odbieraiącey onę kommissyi. Oddane nam zostały nadzwyczay wielkie zapasy, iako to: 841 dział, pomiędzy któremi 405 spiżowych; do 32,000 ognistey broni, pomiędzy którą 23,355 karabinow, kilka tysięcy pałaszow, 8445 cetnarow prochu, niezliczona moc żelaznych kul, żywność dla dotychczasowey 18totysiączney osady Francuzkiey na 5 miesięcy, mundury, rysztunki dla jazdy, i t. d. bardzo znaczney wartości, a należące do obwarowania przedmioty wartaią do 100,000 talarow. Magdeburg był 5 miesięcy oblężony; wiele wycieczek odparły nasze waleczne woyska z znaczną nieprzyiaciela stratą. Jakoż początkowo 30,000 liczna osada Francuzka pod Jenerałem dywizyi Hrabią Lemarois zmnieyszyła się przez te wycieczki i natężoną służbę do 18,000. Chwalebne zdarzenia zwrociły ważną tę twierdzę przy naywiększey radości wiernych poddanych pod berło J. K. Mci.

Z Manheimu d. 14 Maia.

Pokazało się z wpisow, iż w Moguncyi i w okolicach tego miasta umarło od powrotu Napoleona za Ren 7000 mieszkańcow, a 21,000 woyskowych.

Zapowiedziany tu iest przechod 4go Rossyyskiego korpusu do oyczyzny. D. 28 b. m. przybędzie tu 17,600 ludzi i 4000 koni, d. 29go 15,000 ludzi i 4000 koni, d. 30go 8000 ludzi i 11,000 koni. Biorą one swoy kierunek przez Heidelberg, Waldwimmersdorf, Roetingen, &c. aż do Norembergi. Od Manheimu do Norembergi mieć będą trzy wypoczynki.

Od Renu d. 13 Maia.
(Z Gazety Wrocławskiey.)

Lubo Francuzi przez 20 lat całą prawie łupili Europę, i wielkie znayduią się w ich kraiu skarby; ale że handel morski od dawnego czasu był zatamowany, a lądowy niewiele znaczył, nie ma zatem w krążeniu tyle pieniędzy, iak sobie powszechnie wystawiano. Bogactwa znayduią się w ręku nie wielu osob, a krążące pieniądze zaledwo potrzebom kraiu wystarczaią. Z tego powodu nałożona kon-

trybucya 500 mill. fr. iest dla Francuzow bardzo uciążliwą, i staraią się o zmnieyszenie oney u wysokich zprzymierzonych Monarchow. Mowią, że Cesarz Rossyyski chciał odstąpić zupełnie tey kontrybucyi; ale inni Zprzymierzyńcy, których poddani często zdzieranemi bywali, uzną ią za słuszność zwrocić im część tey zdobyczy.

Z Amsterdamu d. 8 Maia.

Wczoray nareszcie dowodca w Naarden zatknął białą chorągiew, a dziś rozpoczęły się układy. Dowodca zaś twierdzy Grave trwa ieszcze w uporze swoim. Wysłany do niego od rządu tymczasowego Francuzkiego officer odebrał wręczone mu pismo, wzywaiące go do oddania twierdzy, zapieczętowane na powrot bez nayrnnieyszey odpowiedzi. Z tem wszystkiem posłano dnia 3 b. m. drugiego officera dla nakłonienia dowodcy przez pogrożki do rostropnieyszego postępowania; lecz zaledwo zbliżył się do twierdzy, gdy do niego z 24rofuntowego działa strzelono, przez co i ten posłaniec rozeymowy bezskutecznie powrocić musiał.

Rozmaite wiadomości.

Woysko Pruskie znalazło w Wesel 400 dział, pomiędzy któremi było 100 spiżowych 12tofuntowych, 9000 cetnarow prochu, 20,000 karabinow, 20,000 mundurow, tudzież wielką ilość żywności i innych rzeczy. Było osady Francuzkiey w Wesel blisko 6000 ludzi.

Dowodcą w Moguncyi mianowany iest Pruski Pułkownik Krauseneck.

Dnia 7 Maia o kwadransie na 6ta wieczorem dało się uczuć w Budzie i Pest (w Węgrzech) trzęsienie ziemi przez dwie sekundy. W godzinę potem była wielka nawalnica z mocnym grzmotem. D. 10 między 3cią i 4tą po południu było trzesięnie przez 12 sekund, lecz o szkodzie ztąd wynikłey nie miano ieszcze w Wiedniu wiadomości.

Gazety Peterzburskie umieściły następny wyiątek z listu pewnego officera pisanego z Paryża, 30 Marca (11 Kwietnia) " Coż mam powiedzieć o naszym ukochanym Monarsze? Jak opisać ten stopień wielkości, którego on dosiągł swoią sławą? Losy wszystkich narodow są w iego ręku. Jego skinienie iest dla nich prawem. Ubostwia go Europa, i sama nawet Francya. Trudno sobie wystawić, iaki widok iego wzbudzą uniesienie w lekkich Paryżanach. Naypierwsze Damy po dwie i trzy godziny stoią częstokroć w oknach domow, aby tego Pana przeieżdżaiącego widziały.... Mowią, że Bonaparte o trzy poczty od Paryża dowiedziawszy się o weyściu naszem do stolicy, rzekł w rozpaczy: Zginałem! — Tak iest: Paryż nie Moskwa! Paryż iest Francyą, lecz Moskwa nie iest ieszcze Rossyą, i Rossyanie tego dowiedli. Jak miło iest teraz każdemu z naszych chlubić się tem sławnem imieniem! Paryżanie chcieli zburzyć posag Bonapartego na wysokiey kolumnie z bronzu stoiący; lecz Senat oparł się temu, i posąg ten ofiarował naszemu Cesarzowi — Twierdzą, że będzie zawieziony do Rossyi.

Dnia 6 i 7 Czerwca 1814.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
Pszenicy	30	—	24	—	20	—	18	—
— Zyta	22	—	20	—	19	—	18	—
— Jęczmienia	20	—	18	—	17	—	15	—
— Owsa	11	—	10	15	10	—	—	—
— Jagieł	45	—	43	—	41	—	40	—
— Grochu	25	—	24	15	23	—	21	—
— Rzepaku	33	—	31	—	30	—	—	—

DONIESIENIA.

Archikonfraternią Miłosierdzia i Banku pobożnego w Krakowie, ma honor zawiadomić szanowną Publiczność, iż świeżo wyszło z druku na widok publiczny dziełko pod Tytułem: *Rys Bractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego*, które Starszy Bractwa zebrał, a Nayszanownieyszy Brat tegoż Bractwa JW. Paweł Aweryn Kawaler, Naczelnik Departamentu Krakowskiego dla wygody Szanowney Publiczności własnym kosztem wydrukować kazawszy 900 Exemplarzow do upodobanego rozrządzenia Bractwa oddał. Bractwo Miłosierdzia i Banku Pobożnego złożywszy JW. Naczelnikowi winne wdzięczności i podziękowania wyrazy, za okazaną gorliwość, i położone w sobie zaufanie, niemogło z tey ofiary lepszego uczynić użytku, iak gdy dochod z Dziełka tego przeznaczyło na Jałmużny do rozdania między biednych i nieszczęśliwych, tem sposobem i przeznaczeniu Bractwa, i szlachetney intencyi Dawcy zadosyć się stanie. Spodziewa się Bractwo, że szanowna Publiczność, dogadzaiac nie tylko własney chęci powzięcia wiadomości o tem tak szanownym Zgromadzeniu, ale nawet będąc uprzedzona o szlachetnych i bezinteressownych zamiarach Bractwa, do nabycia tego dziełka pospieszy. Dziełko to iest każdego czasu do sprzedania za cenę groszy piętnaście u Jmć Xiędza Domaradzkiego Pisarza Banku Pobożnego w ulicy Sienney w kamienicy Brackiey mieszkaiącego. W Krakowie d. 13 Maia 1814.

Piekarski, Star. Bractwa.

Podpisany znayduiac się teraz w Krakowie, ma honor polecić się Prześwietney Publiczności, że uśmierza w iak naydogodnieyszym sposobie wszelkie choroby i nieprzyiemności ust, wstawia tak zręcznie sztuczne zęby, że ich od naturalnych rozpoznać nie można, o czém obszerniey dowiedzieć się można z obwieszczenia, którego w iego mieszkaniu w ulicy Swieckiey pod Nro 349 u JP. Jozefa Noakowskiego dostanie. Gdy po wielu stolicach dałem dowody mey sztuki z ukontentowaniem wzywaiących mey pomocy, spodziewam się i tu na podobneż zasłużyć względy.

Adolf Angel,
Aprobowany Dentysta.

Jurysdykcya Sądownicza Państwa Rozwadowa niniejszym Edyktem, komu o tym wiedzieć należy, wiadomo czyni: iż Jmci Pan Franciszek Salezyusz Widzkiewicz bywszy Gouverner małoletniego JO. Xcia Jerzego Lubomirskiego dnia 24 Lutego r. b. 1813 we Wsi Charzewice do Głownego Państwa Rozwadowa należącey w stanie kawalerskim bez Testamentu umarł, i znaczny maiątek w Rewersach różnych Tysiąc trzysta osiemdziesiąt ieden Nr. 1381 czr. zło. wynoszących procz innych Ruchomości i Xiążek Inwentarzem 3go Kwietnia 1813 Roku pozostawił.

Gdy Sąd pertraktuiący Masse ani z Aktu, Obsygilacyinego ani z innego Zrodła dochodzić nie iest w stanie, czyli po nim prawi Sukcessorowie i gdzie znayduią się, lub wcale nie, Przeto wszyscy ci którym do spadku bądź Prawo Sukcessyi, bądź Jego dostąpienie legalnie sprzyia, wzywaią się ażeby w Terminie lat 3ch i niedziel 6 tym pewniey zgłosili się i Prawo swoie udowodnili, ile wprzeciwnym Razie cały ten spadek zostawiwszy go w tymczasowym zarządzeniu Sądowym po upłynionym naznaczonym Terminie iako bez dzietne dobro uznane, i C. K. Fiskusowi stosownie do Prawa §. 760 Ustawy Cywilney Części IIgiey wydanym zostanie.

Datum Rozwadow dnia 17 Grudnia 1813.

F. S. Baldimir Judex P.

Od dnia 1go Czerwca r. b. rozpoczęte są Kąpiele w Krzeszowicach, gdzie oraz Traktyier do wszelkiey wygody Publiczności iest ustanowiony.

Sąd Policyi Poprawczey obwodu Radomskiego Zapozywa niniejszym Jozefa Wilkowskiego na Hucie Myliszowskiey w Powiecie Radomskim dawniey zamieszkałego obwinionego o zabóystwo z pod straży policyi mieyscowey Miasta Radomia z biegłego; aby się w Sądzie naszym policyi powrawczey obwodu Radomskiego w Kielcach posiedzenie swoie maiącym niezawodnie w przeciągu dni Szesdziesiąt od daty dzisieyszey stawił, i na uczynione miane sobie zarzuty, zapytania w Sprawie swoiey odpowiedział. W Kielcach d. 26 Maia 1814.

Felix Piotrowski. Nomowski. Pisarz.

Komornik Trybunału Handlowego Deptow Krak. i Radomskiego, uwiadomia publiczność, iż dnia 14 b. m. i r. następnym o godzinie 9tey z rana, a 3ciey po południu, w Gmachu Sukiennice odprawi się publiczna licytacya mebłow: jako to, kanap, krzeseł, zwierciadeł, stolikow, komody, zegara, obrazow, kufrow, &c. Chęc kupna maiący, zaopatrzeni w monetę srebrną grubą na rzeczonym terminie, w mieyscu oznaczonym zgromadzić się raczą. W Krakowie d. 4go Czerwca 1814.

Jan Kanty Fackinety, Kom. T. H. D. K. i R.

Komornik Trybunału Handlowego Dep. Krak. i Radom. podaie do publiczney wiadomości, iż w dniu 15 b. m. i r. o godzinie 9tey z rana, prowent roczny z domu, Nr. 201 na przedmieściu Wesoła przy Krakowie sytuowanego, tudzież ogrodu owocowego, pola kilkunastu morgow, żytem, owsem i jęczmieniem obsianego, od dnia 24 Czerwca r. b. do dnia tegoż w roku następnym, przez publiczną licytacyą, zadzierżawiony zostanie. Pretendenci zaopatrzeni w 100 złp. jako wadium, w wymienionym domu znaydować się raczą. W Krakowie d. 4 Czerwca 1814.

Jan Kanty Fackinety, Komornik T. H. D. K. i R.

W wsi Korycie w Powiecie Szkalbmierskim blisko tegoż miasta sytuowaney, rożne ruchomości, iako to: stołki, kanapa, komoda, obicie, i inne, oraz prowent roczny z wsi Koryta, dnia iedenastego Czerwca r. b. o godzinie 9 rano, publicznie licytowany we dworze wsi Koryto będzie; każdy przeto w chęci licytowania będący w wyrzeczonym terminie i mieyscu, opatrzony w wadium złp. ośmset, znaydować się raczy, gdzie przed licytacyą warunki teyże licytacyi przeczytane mieć będzie. Dan w Szkalbmierzu dnia 26 Maia 1814.

Jacenty Kawecki, Komor P. H. i Szkalb.

Trybunał Cywilny pierwszey Inſtancyi Departamentu Krakowskiego, po wysłuchaniu wniosku W. Prokuratora do wiadomości publiczney podaie, iż dobra Strzegowa, Smoleń, i Złożeniec w Powiecie Pilskim Dep. Krakowskim leżące, przez publiczną licytacyą na dniu 23 Czerwca 1814 roku, o godzinie 10 zranney w Krakowie w domu Władz Sądowych przy ulicy Grodzkiey pod liczbą 106 sytuowanym, przed Delegowanym W. Assessorem Dwiernickim odbywać się maiącą; w trzech letnią dzierżawę wypuszczone zoſtaną, a to ſtosownie do warunkow przez Deputacyą teyże massy podanych, i w kancellaryi podpisar a tuteyszego Trybunału złożonych, ktore każdego czasu, komu o tem wiedzieć należy, wolno jeſt przeyrzeć. Dan w Krakowie d. 17 Maia 1814.

Józef Januszewicz. Sęd. Przyd.
Badeni, Sekretarz.

Z mocy wyroku Trybunału Cywil. I. Inſt. Depart. Krak. w dniu 18 Marca r. b. 1814 pomiędzy sukcessorami wieloletnemi niegdy Łukasza Kromera i Magdaleny z Bochenkiewiczow Małżonkow, a Maryanną z Micieńskich Ur. Pawła Stankiewicza Małżonką, iako małoletniego Karola Kromera w powtornem małżeńſtwie z tąż Maryanną Stankiewiczową przez Łukasza Kromera spłodzonego syna Opiekunką, tudzież przydanym Opiekunem Janem Nepom. Czaputowiczem zapadłego, Domy dwa murowane i ogrodem onymże przyległym, na przedmieściu Krakowskiem Piasek zwanem, w ulicy Garncarskiey pod iedną liczbą 135 sytuowane, do wymienionych doletnich i małoletniego sukcessorow Kromorowskich należące, po odbytey w dniu 16 Maia r. b. Licytacyi przygotowawczey za summę 3045 Złp. w monecie srebrney Courrant przed niżey podpisanym iako do teyże rezolucyą Tryb. Cyw. Krakowskiego dd. 2 Maia 1814 do Nru 933 wypadłą, z powodu śmierci Notaryusza Ur. Lishockiego, upoważnionym, Licytacya Stanowcza rzeczonych Domow w dniu 27 Czerwca r. b. 1814 w Kancellaryi podpisanego w Rynku Krakowskim pod Nr. 456 będącey, o godzinie 9 zrana naſtąpi, w ktorym dniu też Domy więcey daiącemu (pod kondycyami, ktore w każdym czasie u niżey podpisanego Pisarza czytać można) ostatecznie przysądzone zoſtaną.

W Krakowie d. 16 Maia 1814.

Woyciech Olszewski, Notaryusz D. K.